

тежкото положение на поробенитѣ българи и се застъпвалъ за правото имъ и тѣ да живѣятъ свободни като другитѣ народи на свѣта въ своя държава и при свое управление.

Отъ Москва Каравеловъ заминалъ за Бѣлградъ, столицата на Сърбия, дето проповѣдвалъ сжщото и между сърбитѣ. Но тамъ почти не го разбрали. Дори по едно време той билъ затворенъ отъ маджаритѣ въ Буда-Пещенския затворъ не за друго, а само защото така искало сръбското правителство. Когато билъ освободенъ следъ седемъ месеца, Каравеловъ се преселилъ въ Букурещъ, столицата на Ромъния. Тукъ той застава на чело на тайния революционенъ комитетъ, който се грижеше да подготви българитѣ за борба съ турската власть, та тѣй сами да извоюватъ свобода за всички български земи. Започва да издава и вестницитѣ „Свобода“ и „Независимостъ“. Но скоро се убеждава, че свободата на поробенитѣ народи се постига не само съ бунтъ и съ проливане на кръвь, а и съ просвѣта. И той започва тогава своя в. „Знание“, въ който учи и съветва сънародницитѣ си да откриватъ училища и читалища и да учатъ въ тѣхъ не само децата си, но и себе си, макаръ вече да сж възрастни.

Съ мисълта за просвѣщението на своитѣ сънародници живѣе Каравеловъ до последния часъ на живота си. И, когато се освобождава България отъ рускитѣ войски, той, вмѣсто да стане голѣмецъ въ освободената държава, за свободата на която е ималъ най-голѣми заслуги, залавя се наново да списва и да издава в. „Знание“. „Какво отъ туй, пише Каравеловъ, че вече българитѣ сж освободени отъ лошата турска власть: нали тѣ още оставатъ роби на своето невежество? Истинската свобода за тѣхъ ще дойде тогава, когато тѣ станатъ просвѣтени хора и чрезъ просвѣтата се научатъ да бждатъ добри, да работятъ добре и да печелятъ честно отъ труда си. Само просвѣтениятъ и богатиятъ народъ е истински свободенъ. Тази свобода искамъ азъ за своитѣ сънародници и за нея ще работя, додето съмъ живъ“.